

HORVÁTH Eszter, az ENSZ Statisztikai Hivatalának képviselője

A globális statisztikai rendszer építése

Az előadó 27 éven át volt a KSH munkatársa, így számára különösen megtisztelő, hogy ezen a különleges alkalmon ő képviselheti az ENSZ Statisztikai Bizottságát. A kétnapos tanácskozáson a magyar statisztika fog előtérben állni, tanácsos ezért fő vonalakban vázolni a nemzetközi statisztikai életre jellemző tevékenységeket.

Az ENSZ Statisztikai Bizottságának tevékenysége azt szolgálja, hogy a statisztika globális rendszere kialakuljon, megerősödjön. A törekvést az indokolja, hogy az utóbbi évtizedekben a gazdasági, társadalmi, környezeti folyamatok hihetetlenül gyors globalizációja indult el, nagy igényt támasztva az összehasonlítható statisztikai adatok iránt. Az egyes országok összehasonlítása, a nemzetközi egyezmények megkötése, a jogok és kötelezettségek érvényesítése csak szilárd globális statisztikai rendszer keretében valósíthatók meg. A globális statisztika rendszerét nemzeti, regionális, szupranacionális és nemzetközi szervezetek alkotják, kapcsolatok hálózata köti össze őket. Növekszik az igény a megfelelő irányításra, mivel a döntéshozatal letéteményesei az országok, a globális irányító szerepet a globális testületnek kell betöltenie. Az ENSZ Statisztikai Bizottsága az a testület, amelynek ülésein a tagállamok évente találkoznak, megfigyelőként részt vesznek a nemzetközi szervezetek képviselői. A mechanizmusok rendszere köti össze ezeket a szervezeteket, amik alapelvekből, szabványokból állnak. Ezek a globális rendszer szakmai pillérei. A nemzetközi együttműködés elengedhetetlen feltétele a szabványok összehangolt kialakítása, az erőforrások összehangolt kihasználása. A szabványok globális termékek, általuk érhető el az összehasonlíthatóság. Az ENSZ Statisztikai Bizottságának feladata az egységes keretrendszer, az osztályozások, definíciók, fogalmak, mérési módszerek standardizálása.

A tagadhatatlan fejlődés ellenére még mindig jelentős lemaradások vannak. Egy értékelő tanulmány szerint a tagországok eltérő fejlettsége és prioritása miatt a szabványok alkalmazása nem egyidejű, nem mindegyik ország érdekelt bevezetésükben, a jogi keretek nem mindenhol adottak az alkalmazáshoz, helyenként hiány van alapadatokból, máshol forráshiány, vagy a felkészült szakemberek hiánya nehezíti a honosítást. További probléma a megfelelő útmutatók, oktatási, képzési alapok hiányossága.

Ezen a téren tud a legtöbbet tenni az ENSZ Statisztikai Bizottsága. Azon munkálkodik, hogy elérje: minél több érdekelt vegyen részt a szabványok kialakításában. Ezt szolgálják a szakértői értekezletek.